

χονδρῆς, ἡ διὰ μικρῶν συντριμμάτων κεραμίδιων ἡ ἀνθράκων, ἀπὸ 5—10 ἔκκτ. τοῦ γαλλ. μέτρου, ἐπ' αὐτῶν δὲ στρώνομεν μέρος τῆς ἐτοιμασθείσης γῆς καὶ φυτεύομεν τὴν καμέλλιαν, προσέχοντες μήπως διασκορπίσωμεν τὸ πεσίτας ρίζας της χῶμα. Ἐκν δὲ θέλωμεν νὰ φυτεύσωμεν τὰς καμέλλιας μας εἰς τὸ ὄπισθιόν, ἐκλέγομεν κατάλληλον σκιερὸν καὶ δροσερὸν μέρος (αἱ καυστικαὶ ἀκτίνες τοῦ θερινοῦ ἥλιου πολὺ βλάπτουσι τὰς καμέλλιας), σκάπτομεν λάκκον βαθὺν ὅπερ τὸ ἐν μέτρον, ἡ καὶ περισσότερον ἐὰν ἡ καμέλλιας ἦνε μεγάλη, στρώνομεν εἰς τὸν πυθμένα λιθάρια μικρὰ τοῦ ποταμοῦ μέχρι πάχους ἡμίσεος μέτρου, καὶ ἐπ' αὐτῶν φυτεύομεν.

Αἱ καμέλλιαι δὲν πρέπει νὰ ποτίζωνται εἰμὴ διταν διψῶσι· διακρίνομεν δὲ τοῦτο ἐκ τῆς ἔρασίας τῆς γῆς, ἐὰν ἦνε φυτευμέναι ἐν ὄπισθιῳ, καὶ ἐκ τοῦ ἥχου τῶν δοχείων, ἐὰν εἰς τὰ δοχεῖα τὰς καλλιεργῶμεν· κτυπῶμεν, δηλαδὴ, διὰ τοῦ δακτύλου ἡ διὰ λιθαρίου τὸ δοχεῖον, καὶ ἐὰν μὲν ἀκούσωμεν ἥχον ἀμβλύν, ὑπάρχει ἐν τῇ γῇ ἀρκετὴ ὑγρασία καὶ τότε εἴνε περιττὸν τὸ πότισμα, ἐὰν δὲ ἀκούσωμεν ἥχον δέξιν, τότε ποτίζομεν. Ἀπὸ τοῦ τρόπου δὲ καθ' ὃν ἐξέρχεται τὸ ὕδωρ ἐννοοῦμεν ἐὰν καλῶς ἡ κακῶς ἦνε φυτευμένον τὸ φυτόν μας· διότι ἐὰν τὸ ὕδωρ ἐξέλθῃ ἐντὸς δέκα, ἡ τὸ πολὺ δεκαπέντε δευτέρων λεπτῶν, ἡ καμέλλια εἴνε καλῶς φυτευμένη· ἐὰν δὲ βραδύνῃ τὸ ὕδωρ περισσότερον, ἡ μετὰ δυσκολίας ἐξέρχεται κατὰ σταγόνας, τότε εἴνε σημεῖον ὅτι τὸ κάτωθεν πορῶδες στρώμα ἐπύκνωσε καὶ πρέπει πάλιν νὰ ἀραιωθῇ διὰ μεταχυτεύσεως τοῦ φυτοῦ εἰς ἄλλο δοχεῖον καὶ ἄλλην γῆν.

Πᾶσα μεταφύτευσις ἐκ τοιαύτης αἰτίας γενομένη, εἴτε ἐκ στενότητος τοῦ δοχείου, πρέπει νὰ ἐκτελῆται κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος, ἐὰν τὸ φυτὸν δὲν ἔχῃ ἄνθη, ἡ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔρως μετὰ τὴν ἄνθησιν.

Τὸ κλάδευμα, τὸ δόπιον ἄλλοτε ἐνόμιζον ὅτι βλαπτεῖ τὰ φυτὰ ταῦτα, πρέπει νὰ τὸ ἐκτελῶμεν ἔνευ προλήψεως καὶ φόβου· καθὼς ὅλα τὰ φυτὰ οὔτω καὶ αἱ καμέλλιαι πρέπει νὰ κλαδεύωνται, εἴτε διὰ τὴν ἴσορροπον διακρίνομεν τῶν θρεπτικῶν χυμῶν, εἴτε διὰ νὰ λάθωσι κομψόν τι σχῆμα, εἴτε ὅταν πάσχωσιν.

Ἐνίστε, ἡ ἔνεκκ πολλῆς τροφῆς, ἡ ἔνεκκ ἄλλων προστατευτικῶν διὰ τὴν ἄνθησιν αἰτίων, αἱ καμέλλιαι σχηματίζουσι πολλὰ ἄνθη. Εἰς τοιαύτην περίστασιν πρέπει νὰ ἀποκόπτωμεν ἀριθμόν τινα ἐξ αὐτῶν, καὶ θυσιάζοντες τὰ καχεκτικὰ ν' ἀπολαύσωμεν ὑγιέστερα καὶ φωμαλεώτερα· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἄνθη φύονται πλησίον ἀλλήλων, ἐὰν ἀποκόψωμεν αὐτὰ εὐθὺς ἀπὸ τῆς βάσεώς των, θέλουμεν προξενήσει πληγὰς καὶ παρὰ τὴν βάσιν τῶν μεινάντων ἀνθέων· πρέπει

λοιπὸν ἀφ' οὗ ἐκλέζωμεν τὰ ἀσθενέστερα πρὸς ἀποκοπὴν, νὰ μὴ τὰ κόψωμεν ἀμέσως ἀπὸ τῆς βάσεως, ἀλλὰ νὰ τὰ κόψωμεν μέχρι τοῦ μέσου, ἐκεῖνα δὲ πίπτουσιν ἀφ' ἔσυτῶν.

Ἐπειδὴ αἱ καμέλλιαι τέρπονται εἰς τὴν δρόσον καὶ εἰς τὴν καθαριότητα, μεγάλως ὠφελοῦνται ἐὰν κατὰ τὰς θερμὰς ἡμέρας δροσισθῶσι περὶ τὸ ἐσπέρχεται σύριγγος, ἡτις νὰ ρίπτῃ ἐπὶ τῶν φύλλων των τὸ ὕδωρ ἐν εἰδει λεπτῆς βροχῆς. Ἡ τοικύτη ἐργασία εἴνε ἀναγκαιοτάτη, ἵδιας ἐκεὶ ὅπου νέφη κονιορτοῦ θερμοτάτου καὶ καυστικοῦ ἐνίστε καλύπτουσι τὰ στιλπνὰ αὐτῶν φύλλα. Εἶνε δημος ἀνάγκη τὸ ὕδωρ δι' οὗ θὰ δροσίσωμεν τὰ φυτά μας νὰ ἔνεσσον τὸ δινατὸν καχορόν· δέξιων πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν ὕδωρ τῆς βροχῆς εἴνε δὲ εύτυχεστερος, ἀλλ' ἐν ἐλλείψει τοιούτου δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις καὶ τοῦ πηγαίου, ἐὰν τοῦτο ἦνε καθαρὸν, καὶ μείνῃ ἐπὶ τινας ὥρας ἐν ἡρεμίᾳ ἐντὸς δοχείου. Ἡ καλλιτέρα ὥρα διὰ τὸ τοιούτον σωτήριον λουτρὸν τῶν καμελλιῶν εἴνε, ἀπὸ τοῦ Ιουνίου μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου, ἡ ἔκτη μετὰ μεσημβρίαν.

Οἱ θέλοντες νὰ σχηματίσωσι συλλογὰς καμελλιῶν ἐν Ἑλλάδι πρέπει νὰ φέρωσι τὰ φυτά των κατὰ προτίμησιν ἐκ τῆς Ἰταλίας ἢ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς Γερμανίας, διότι ἡ μετάβασις αὐτῶν ἐξ Ἰταλίας πρὸς ἡμᾶς, διὰ τὴν δυοιστήτα τοῦ κλίματος δὲν προξενεῖ καμμίαν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν ζωὴν τῶν φυτῶν τούτων. Ἔτερος δὲ λόγος τῆς προτιμήσεως ταύτης εἴνε τὰ μικρότερα ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς καὶ τὸ ὀλιγοχρόνιον ταξιδίδιον.

Ἄνακεφαλαιοῦντες τὰ λεχθέντα, λέγομεν ὅτι δὲ θέλων νὰ ἔχῃ καλὰς καμέλλιας πρέπει ἀ) νὰ τὰς τοποθετήσῃ εἰς τόπον δροσερόν· β') νὰ τὰς φυτεύσῃ ἐντὸς ἐλαφροτάτης γῆς· γ') νὰ μὴ τὰς ποτίζῃ πολὺ, οὔτε νὰ τὰς ἀφίνη ἔηράς, καὶ νὰ φροντίζῃ ὥστε τὸ ὕδωρ νὰ μὴ διαμένῃ παρὰ τὰς ρίζας των· δ') νὰ μὴ ἀφίνῃ ἐπ' αὐτῶν πολλὰ ἄνθη, ἀφαιρῶν τὰ μικρότερα καὶ ἀσθενέστερα· ἔ) νὰ τὰς δροσίζῃ συχνὰ διὰ σύριγγος κατὰ τὸ θέρος διατηρῶν αὐτὰς ὅσον ἔνεστι καθαράς, καὶ σ') νὰ ἀλλάξῃ τὰ δοχεῖά των, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν νέων ρίζῶν καταντήσωσι στενά.¹

Τὸ κεντρικὸν Ἀμερικανικὸν Κομητάτον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἡρίθμουει ἐπὶ τοῦ τετραετοῦς ἐμφύλιου πολέμου ὅπερ τὰς τριάκοντα καὶ τρεῖς χιλιάδας ἐπιτροπάς κυριῶν. Ἐντὸς ἔνδος μόνου ἔτους, τῷ 1864, συνήθροισε καὶ ἐδαπάνησε 50, 450,000 φράγκων, εἰς δὲ προσθετέα τὰ εἰς εἰδὴ κολοσσιαῖς βοηθήματα.

¹. Εσταχ. ἐκ τῶν Γεωπονικῶν.